C/2026/1456

31.3.2026

P10_TA(2025)0151

Lisätalousarvioesitys nro 1/2025: varainhoitovuoden 2024 ylijäämän ottaminen talousarvioon

Euroopan parlamentin päätöslauselma 9. heinäkuuta 2025 neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin lisätalousarvioksi nro 1/2025 varainhoitovuodeksi 2025 – varainhoitovuoden 2024 ylijäämän ottaminen talousarvioon (09619/2025 – C10-0125/2025 – 2025/0091(BUD))

(C/2026/1456)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

— ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 ([1]) ja erityisesti sen 44 artiklan,

— ottaa huomioon 27. marraskuuta 2024 lopullisesti hyväksytyn Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2025 ([2]),

— ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 ([3]),

— ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen ([4]) (16. joulukuuta 2020 tehty toimielinten välinen sopimus),

— ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 ([5]),

— ottaa huomioon komission 9. huhtikuuta 2025 antaman esityksen lisätalousarvioksi nro 1/2025 (COM(2025)0350),

— ottaa huomioon neuvoston 16. kesäkuuta 2025 vahvistaman ja 18. kesäkuuta 2025 parlamentille toimittaman kannan esitykseen lisätalousarvioksi nro 1/2025 (09619/2025 – C10-0125/2025),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 96 ja 98 artiklan,

— ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A10-0116/2025),

A. ottaa huomioon, että lisätalousarvioesityksen nro 1/2025 tarkoituksena on ottaa vuoden 2025 talousarvioon 1 345 miljoonan euron ylijäämä, joka on peräisin varainhoitovuoden 2024 talousarvion toteuttamisesta;

B. ottaa huomioon, että ylijäämä muodostuu pääasiassa 1 072 miljoonan euron suuruisesta tulojen positiivisesta toteutumasta sekä 272,5 miljoonan euron suuruisesta määrärahojen ennakoitua vähäisemmästä käytöstä;

([1]) EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
([2]) EUVL L, 2025/31, 27.2.2025, http://data.europa.eu/eli/budget/2025/31/oj.
([3]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([4]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj.

C. ottaa huomioon, että tulopuolella ylijäämän pääasiallisena syynä on rahoitustuotoista, viivästyskoroista ja sakoista kertynyt 1 211 miljoonan euron määrä; ottaa huomioon, että omien varojen toteutuma osastossa 1 on edelleen hyvin lähellä vuoden 2024 talousarviossa (mukaan lukien lisätalousarviot nro 1–5) budjetoituja määriä;

D. ottaa huomioon, että menopuolella toimielimiltä jäi edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen määrärahojen peruuntumiset mukaan lukien käyttämättä yhteensä 273 miljoonaa euroa (0,02 prosenttia hyväksytyistä maksumäärärahoista);

1. panee merkille komission antaman lisätalousarvioesityksen nro 1/2025, jonka tarkoituksena on sisällyttää talousarvioon vuoden 2024 ylijäämä eli 1 345 miljoonaa euroa varainhoitoasetuksen 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti;

2. pitää myönteisenä, että vuoden 2024 ylijäämän syynä on pääasiassa osastoon 4 (Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot) liittyvän vaihtelun kasvu, kun taas menopuolen ylijäämä on edelleen varsin vähäinen, 273 miljoonaa euroa;

3. pitää valitettavana, että ylijäämän ottaminen talousarvioon supistaa vastaavalla määrällä vuoden 2025 talousarvion rahoittamiseen käytettävää jäsenvaltioiden BKTL-pohjaisen omien varojen maksuosuuden kokonaismäärää; korostaa, että rahoitustarpeet ovat edelleen suuret, etenkin EURI-välineen määrärahojen ylitysten osalta, ja liikkumavara unionin talousarviossa on edelleen erittäin rajallinen, minkä vuoksi talousarviossa olisi säilytettävä riittävä joustavuus, jotta unioni voi selviytyä odottamattomista tapahtumista ja uusista painopisteistä; tähdentää, että unionin talousarvion joustavuus on yksi keskeisistä kysymyksistä, joita on käsiteltävä neuvotteluissa vuoden 2027 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä;

4. kehottaa komissiota myös suunnittelemaan seuraavalle monivuotiselle rahoituskehykselle vakaan ja kestävän rakenteen, joka mahdollistaa kaikkien pakollisten kustannusten ja velkojen kestävän hallinnan säilyttäen kaikilta osin unionin ohjelmat ja talousarvion joustavuuden ja reagointikyvyn, etenkin kun on kyse luonnonkatastrofeista ja terveysuhista, jotta varautumisunionistrategia voidaan panna kaikilta osin täytäntöön;

5. palauttaa mieliin pitkäaikaisen kantansa, jonka mukaan sakoista ja maksuista saatavat satunnaistulot tai niitä vastaavat määrät olisi käytettävä unionin talousarvion lisätuloina kriisitoimia tai odottamattomia tarpeita varten eivätkä ne saisi johtaa siihen, että BKTL-maksuosuuksia supistetaan vastaavasti;

6. panee merkille uuden momentin 425 negatiivisen tuloerän, jonka määrä on 534 miljoonaa euroa, ja suhtautuu myönteisesti tähän menetelmään, jossa talousarvioon otetaan kustannukset, jotka aiheutuvat sovintosopimuksen mukaisesti suoritetuista maksuista ja joihin sisältyy hyvitys- ja viivästyskorkoja, jotka liittyvät peruutettujen tai pienennettyjen kilpailusakkojen takaisinmaksuun tuomioistuimen asiaa koskevien tuomioiden mukaisesti; muistuttaa, että parlamentti oli varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimisesta neuvotellessaan vaatinut tämän toimintamallin soveltamista, koska vaihtoehtoisena ratkaisuna olisi ollut menoihin käytettävien lisämäärärahojen ottaminen jo ylikuormitettuun otsakkeeseen 7; muistuttaa, että ratkaisun soveltaminen päättyy 31. joulukuuta 2027; kehottaa komissiota ehdottamaan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä varten lopullista ratkaisua, jolla saavutetaan sama tavoite eli vältetään talousarvion menopuoleen mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset;

7. korostaa, että unionin talousarvioon tarvitaan vakaita tuloja; pitää siksi valitettavana, ettei neuvosto ole edennyt lainkaan omien varojen järjestelmän uudistamisessa 16. joulukuuta 2020 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen sisältyvän oikeudellisesti sitovan etenemissuunnitelman hengen mukaisesti; palauttaa mieliin kantansa, jonka mukaan se tukee komission muutettuja ehdotuksia, ja kehottaa neuvostoa hyväksymään kyseiset ehdotukset pikaisesti, jotta unionin talousarviota varten käytettävissä olevia omia varoja voidaan monipuolistaa ja vahvistaa;

8. kehottaa lisäksi komissiota jatkamaan toimia, joiden avulla pyritään löytämään lisää innovatiivisia ja aitoja uusia omia varoja sekä muita tulonlähteitä 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa määriteltyjen lisäksi; tähdentää, että uudet omat varat ovat välttämättömiä paitsi Next Generation EU -välineeseen liittyvän lainan takaisinmaksun mahdollistamiseksi myös sen varmistamiseksi, että unionilla on valmiudet kattaa kasvaneet menotarpeensa, etenkin unionin tällä hetkellä kohtaamien moninaisten haasteiden, kuten uuden geopoliittisen tilanteen, yhteydessä; katsoo, että kaikki uudet unionin toimintapolitiikat ja haasteet edellyttävät uusia rahoitusvaroja ja lisää uusia resursseja;

9. hyväksyy neuvoston kannan esitykseen lisätalousarvioksi nro 1/2025;

10. kehottaa puhemiestä toteamaan lisätalousarvion nro 1/2025 lopullisesti hyväksytyksi ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, asianomaisille muille toimielimille ja elimille sekä kansallisille parlamenteille.